

Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Ministerie van Justitie en Veiligheid
T.a.v.: dhr. F.B.J. Grapperhaus
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.nationaalrapporteur.nl

Contact
secretariaat@nationaalrapporteur.nl
T 070 370 45 14

Ons kenmerk
12182

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 18 september 2020
Onderwerp Consultatiereactie op het wetsvoorstel dat ziet op het zelfstandig strafbaar stellen van voorbereidingshandelingen met het oog op het plegen van seksueel misbruik met kinderen

Hooggeachte heer Grapperhaus,

Onlangs is het wetsvoorstel betreffende het zelfstandig strafbaar stellen van voorbereidingshandelingen met het oog op het plegen van seksueel misbruik met kinderen ter consultatie aangeboden. De strafbaarstelling ziet op het verspreiden, het verwerven of het in bezit hebben van instructiemateriaal voor het seksueel misbruiken van kinderen. Hieronder treft u mijn reactie op het wetsvoorstel.

De meest kwetsbaren in onze samenleving verdienen de meeste bescherming. Dat geldt bij uitstek voor kinderen. Eén op de drie kinderen maakt ooit een vorm van seksueel geweld mee. Als gevolg van de technologische ontwikkelingen worden hun kwetsbaarheden ook online steeds groter. Seksueel geweld is een van de meest ernstige vormen van geweld waarbij op ontoelaatbare wijze inbreuk wordt gemaakt op de lichamelijke, geestelijke en seksuele integriteit. De gevolgen van dergelijke gebeurtenissen zijn vaak ingrijpend en kunnen het leven langdurig ontwrichten. Gelet op de vlucht van de technologische ontwikkelingen en de listige wijze waarop (potentiële) daders daarop inspelen, is het noodzakelijk dat wetgeving meebeweegt met nieuwe vormen van maatschappelijk onaanvaardbaar gedrag ter bescherming van (potentiële) slachtoffers.

Uw wetsvoorstel dat seksueel geweld tegen kinderen in een zo vroeg mogelijk stadium probeert te voorkomen, juich ik daarom toe. Hiermee wordt een duidelijke norm gesteld dat ook het treffen van voorbereidingshandelingen voor het plegen van seksueel geweld met kinderen laakbaar en strafbaar is. Daarnaast wordt op deze wijze recht gedaan aan de maatschappelijke realiteit waarin zeer gedetailleerde handleidingen circuleren over het misbruiken van kinderen en waarin dergelijk gedrag zelfs wordt aangemoedigd of verheerlijkt. Dit soort informatie is niet alleen via het zogenaamde dark web te bereiken, maar ook via "normale" open internetbronnen. Dit betekent dat de toegang tot dergelijk materiaal, dat een direct gevaar vormt voor kinderen, makkelijk te verkrijgen, te verspreiden en in het ergste geval toe te passen is door (potentiële) daders.

In het huidige wettelijke stelsel ontbreekt een strafbaarstelling voor het treffen van voorbereidingshandelingen met het oog op het plegen van seksueel kindermisbruik. Met dit wetsvoorstel wordt dat gebrek ondervangen. Onder het bereik van het voorgestelde artikel valt (onder meer) het bezit van teksten met adviezen/richtlijnen voor het plegen van kindermisbruik. Alle gedragingen die

seksueel kindermisbruik bevorderen dan wel vergemakkelijken, worden daarbij strafbaar gesteld.

Datum

18 september 2020

Ons kenmerk

12182

In deze reactie wens ik specifiek in te gaan op pagina 6 van de Memorie van Toelichting. Hierin staat dat het opzet van een dader gericht moet zijn op het inzetten van de verworven of bijgebrachte kennis of vaardigheid voor het begaan van een seksueel misdrijf tegen een kind. Deze zin is opmerkelijk in het licht van de bedoeling van de wetgever en ik maak mij zorgen over de mogelijke gevolgen van deze zin. De bedoeling van de wetgever is (onder meer) om het loutere bezit van materiaal dat ertoe strekt seksueel misbruik van kinderen te bevorderen of te vergemakkelijken strafbaar te stellen. Door te vereisen dat het opzet van een dader gericht moet zijn op het inzetten van het voorbereidingsmateriaal voor het begaan van een seksueel misdrijf tegen een kind, wordt dat doel echter tegengesproken, althans geeft dat ruimte voor een tegenstrijdige uitleg van de voorgenomen strafbepaling. Daarnaast kan deze toevoeging in de Memorie van Toelichting tot ernstige bewijsproblemen leiden, nu blijktbaar moet worden aangetoond dat de dader daadwerkelijk kwade intenties had met het materiaal. In het licht van voorgaande opmerkingen verzoek ik u om de uitwerking van het opzet in de Memorie van Toelichting nogmaals onder de loep te nemen en te herzien dan wel te expliciteren hoe de strafrechtelijke aansprakelijkheid moet worden geuid.

Zedencriminaliteit ontwikkelt zich, mede onder invloed van de technologische vernieuwingen, in een rap tempo. Het wetsvoorstel dat daarop inspeelt en het treffen van voorbereidingshandelingen voor het plegen van seksueel geweld tegen kinderen in een vroeg stadium de kiem in smoort, is positief. Hiermee wordt zowel daderschap als slachtofferschap voorkomen. De nadere invulling van het opzet van een dader, dat ziet op het inzetten van de verworven of bijgebrachte kennis of vaardigheid, lijkt het oorspronkelijke doel van het wetsvoorstel te doorkruisen. Om dit punt op te helderen, verzoek ik u daar nogmaals over te buigen. Voor zover gewenst, ben ik graag bereid om daarover mee te denken.

Met vriendelijke groet,

Herman Bolhaar

Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen